

Innspill til norsk vurdering av deltakelse i Connecting Europe Facility (CEF) 2028–2035

Fra: Knut Linnerud, EU-rådgiver, Energy Valley

Dato: 9. april 2026

1. Innledning

Energy Valley takker for muligheten til å gi innspill til utformingen av Connecting Europe Facility (CEF) for perioden 2028–2034.

Som en norsk klyngeorganisasjon med over 100 medlemsbedrifter på tvers av energisystemet – inkludert energi, industri, teknologi og leverandørindustri – arbeider vi aktivt med å mobilisere aktører inn mot europeiske samarbeidsprosjekter og finansieringsmekanismer.

Vårt innspill tar utgangspunkt i behovet for å styrke Europas energisystem gjennom:

- økt systemintegrasjon
- grensekryssende samarbeid
- styrket infrastruktur
- og økt kobling mellom energi, industri og teknologiutvikling

2. Overordnede prioriteringer

Vi støtter i stor grad retningen i CEF-forslaget, særlig vektleggingen av:

- grensekryssende energiinfrastruktur
- integrasjon av fornybar energi
- energisikkerhet og robusthet
- konkurransekraft og industriell utvikling

Vi vil samtidig fremheve følgende prioriteringer som særlig viktige:

2.1 Styrket fokus på systemintegrasjon og fleksibilitet

Fremtidens energisystem krever ikke bare økt produksjon av fornybar energi, men også:

- fleksibilitet i systemet
- lagring
- bedre samspill mellom ulike energibærere

CEF bør derfor i enda større grad støtte prosjekter som:

- integrerer produksjon, lagring og forbruk

- utvikler fleksibilitetsløsninger
- muliggjør sektorkobling (power-to-x, hydrogen, etc.)

Dette er avgjørende for å realisere et effektivt og robust europeisk energisystem.

2.2 Prioritering av grensekryssende prosjekter (PCI/PMI)

CEF spiller en nøkkelrolle i utviklingen av:

- Projects of Common Interest (PCI)
- Projects of Mutual Interest (PMI)

Vi anbefaler:

- tydelig prioritering av prosjekter med høy systemeffekt
- styrket støtte til komplekse, multi-aktør prosjekter
- bedre mekanismer for å håndtere asymmetrisk nytte/kostnad mellom land

For norske aktører er det særlig viktig med:

- tydelig tilgang til og integrasjon i PCI/PMI-prosesser
- bedre kobling mellom nasjonale prioriteringer og europeiske prosjekter

2.3 Økt fokus på nettinfrastruktur og flaskehals

Utbygging av kraftnett og interconnectors er en forutsetning for:

- økt fornybar produksjon
- elektrifisering
- industriell utvikling

Vi anbefaler at CEF:

- prioriterer reduksjon av flaskehals i nettet
- støtter oppgradering og utvidelse av transmisjonsnett
- styrker koblingen mellom nasjonale nett og grensekryssende infrastruktur

Dette er særlig relevant for:

- offshore vind
- kraftutveksling
- integrasjon av nye energibærere

2.4 Industriell konkurransekraft og verdikjeder

CEF bør i større grad ses i sammenheng med:

- europeisk industriutvikling
- strategiske verdikjeder
- energirelatert eksport

Vi anbefaler at programmet:

- prioriterer prosjekter som styrker europeisk industri
- kobler infrastrukturinvesteringer tettere til industrielle behov
- legger til rette for utvikling av nye markeder (hydrogen, CO₂-håndtering, etc.)

2.5 Norge som integrert energipartner

Norge er en sentral energipartner for EU, med styrker innen:

- kraftproduksjon (vannkraft)
- offshore energi
- gass og lavkarbonløsninger
- hydrogen og CCS

Vi anbefaler at CEF i praksis legger til rette for:

- sterkere integrasjon av tredjeland som Norge
- deltakelse i grensekryssende prosjekter
- samarbeid om utvikling av energiinfrastruktur i Nordsjøen

Nordsjøen representerer et strategisk område for:

- offshore vind
- energidistribusjon
- lagring og nye energibærere

3. Mobilisering og prosjektutvikling

En sentral utfordring er ikke bare finansiering, men:

- identifisering av gode prosjekter
- mobilisering av relevante aktører
- utvikling av modne søknader

Vi anbefaler derfor:

- økt støtte til prosjektutvikling og modning
- sterkere kobling mellom klynger og EU-programmer
- bedre samspill mellom CEF og andre programmer (Horisont Europa, Innovasjon, etc.)

Klyngeorganisasjoner som Energy Valley kan spille en viktig rolle i:

- å identifisere relevante prosjekter
- bygge konsortier
- koble industri og forskning

4. Avslutning

CEF vil være et avgjørende virkemiddel for å realisere Europas energi- og infrastrukturambisjoner frem mot 2030 og 2050.

For å lykkes er det avgjørende med:

- sterkere systemperspektiv
- mer effektiv mobilisering av prosjekter
- tettere kobling mellom energi, industri og infrastruktur
- og et velfungerende samarbeid mellom EU og partnere som Norge

Energy Valley stiller gjerne opp for videre dialog og bidrag i det videre arbeidet.

Knut Linnerud

EU-rådgiver

Energy Valley